

Eminentissimi Ac Reverendissimi Domini, D. Joannis Baptistæ, Cardinalis De Luca, Theatrum Veritatis Et Justitiae, Sive Decisivi Discursus

Ad Veritatem Editi In Forensibus Controversiis, Canonicis & Civilibus, in
quibus in Urbe Advocatus, pro una partium scripsit, vel Consultus
respondit ; Cum Indicibus Argumentorum, Causarum ac Rerum
luculentissimis. Opus Tam Judicibus, Quam Causarum Patronis, atque
omnibus in utroque Foro ...

Tractatus Primi Pars I. de Servitutibus Prædialibus, Usufructu, & utroque
Retractu, Pars II. de Emphyteusi, Pars III. de Locatione & Conductione

**Luca, Giovanni Battista de
Coloniae Agrippinae, 1691**

Disc. XXXVII. Mediolanen. An locatori danda sit manutentio in quasi
possessione exigendi pensionem adversus conductore[m] prætendentem
expiratam esse conductionem, proindeque ad solutionem amplius ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74102](#)

DISC. XXXVI.

LOCATA per illos de Sixtis ad triennium sub certa conventa pensione quadam aromataria cum mercibus & instrumentis in ea existentibus, & praetito per conductorem fidejussore, se tanquam principalem principaliter & insolidum obligante in instrumento continente nedum obligationem solvendi pensiones, sed etiam restituendi tabernam cum eisdem mercibus, & instrumentis prout consignabatur; Dum lapsus triennio in conventionem deducto per aliquos subsequentes annos tacite in eadem locatione continuatum est, atque deinde locator nolente amplius continuare, ac pente rei conductar restitutio in statu, quo consignata fuerat, conductor ob notabilem mercum & instrumentorum deteriorationem fugam arripuit, Hinc pulsavit locator fidejussorem excipientem de regula text. in l. si cum bermes C. locati, ut fidejussor ad certum tempus obligatus, pro tempore prorogato non teneatur, ex quo textu derivat conclusio fidejussorem conductoris non teneri pro re-conductione, ut ceteris allegatis habetur apud Enrig. de fidejussore, cap. 20. §. 18. num. 6. de Marin, resol. 136. vol. 1. Thesaur. decif. 125. Salgad. in labyrinth. par. 2. cap. 27. num. 71. cum seqq.

Pro locatoribus autem scribens dicebam, con- clusionem prae dictam recte procedere quoad obligationem solvendi pensiones, quia cum relocatio importare dicitur novum contractum ex nunc tanquam ex nova voluntate resultantem, merito repetita non censetur obligatio fidejussoris, cuius voluntas deficit, cum solum concurrere videatur illa conductoris in rei conducta usu perseverantia, & locatoris patientiam praestantis; Secus autem quoad obligationem restituendi ipsam rem conductam, qua per fidejussorem implenda est, & à qua lapsus termini non excusat, ubi praesertim non agitur de simplici fidejussore pensionis, sed qui accedit tanquam cor eius toti contractui, in quo utraque obligatio continetur, quia si per lapsus prae finiti temporis expirat una solvendi pensiones, non cessat altera restituendi rem conductam, ut in his punctualibus terminis plenè firmat Alex. conf. 72. vol. 6. Accedente praesertim obligatione etiè principali- ter, sequuntur Marta voto 103. num. 3; Merlin: decif. Lucen. 24; num. 10 circa fin. Martius Medices exam. 59; num. 8. Merlin: de pignor. lib. 3. tit. 1. quarto. 39. num. 13. contra quas punctuales auctoritates nulla adducebatur, quia in specie contrarium firmaret cum allegata ex parte rei conventi, vel firmarent regulari in genere de non repentina fidejussoris obligatione in relocatione, vel loquerentur de pensionibus, non descendentes ad hanc distinctionem.

Mihi tamen ad veritatem reflectenti dura vi debatur propositio, quia fidejussor videns lapsus terminum ejus obligationi prae finiti; atque locatorum continuare in sequendo solius conductoris fidem, justè credere potuit se ex novo contractu liberatum, unde propterè abstinuit à diligentiis alias adhibendis. Et quemadmodum respectu pensionum intrat ratio novationis, seu novi contractus ex integro tanquam ex nova voluntate in relocatione sub intellectu, ita par formiter eadem ratio intrare videtur respectu traditionis ipsius rei, quasi quod finito primo conductori tempore locator prævio actu occulto restitutio rei conductæ, illam denud conductor tradiderit, unde urgentibus ex una parte auctoritatibus punctualibus,

quibus juxta praesertim modetum usum in judi- cando satis deferendum est, & econtra urgente dicta ratione, dubius remanebat, cuinam veritas assisteret; Neque occasio præbuit ulterius punctum examinare, cum amplius partes non viderim, forsitan concordia litem terminavit.

MEDIOLANEN.

PRO

QUODAM MONASTERIO
MONIALIUM.

CVI

N.

Casus discussus coram A.C. incertus exitus.

An locatori danda sit manutentio in quasi possessione exigendi pensionem adversus conductorem prætententem expiratam esse conductionem, proindeque ad solutionem amplius non teneri; Et de manutentione concedenda locatori aduersus conductorem non controvertentem expirationem locationis, sed excipientem de retentione pro melioramentis.

S V M M A R I V M.

1. Locatori an competit manutentio in possessione exigendi pensionem à conductore allegante conductionem finitam.
2. Quando datur inducta locatio seu colonia perpetua.
3. De materia text. in l. cum de in rem verso de usus.
4. Conductor an detur retentio rei conducta pro melioramento.

DISC. XXXVII.

PRÆTENDENTE Monasterio Monialium N. Mediolani contra quosdam possessores ejus bonorum manutentionem in quasi posse-sione exigendi annum præstationem; Atque replicantibus reis conventis ob expiratum conductionis tempus se ad hujusmodi solutionem amplius non teneri, neque possessionem resultantem ex præteritis solutionibus usurpare ad certam causam certimque tempus limitatam ulteriore operatio-nem habere, ut punctualiter habetur apud Rot. dec. 121. apud Postum de manu; ubi licet casus non decidatur, ex discursu tamen decisionis pro exclusio-ne manutentionis respondendum videtur ex regula, quod possessio ob certam causam seu ad certum tempus tradita lapsu tempore vel cessata causa ceſſat, nec remanet amplius operativa.

Nihilominus pro Monasterio scribens, cum aliquo eriam sensu veritatis, admittet etiam hujusmodi conclusionis, quoties certum effet tractari de contractu locationis ad certum tempus inito, ita ut præstationis solutio de præterito facta aliam non haberet causam nisi illam pensionis ex causa

Causa locationis; Secùs autem ubi dubitari potest de causa, sc̄i titulo præstationis referibilis, vel ad livellum, vel ad censum, sive etiam ad perpetuam coloniam, vel talem, cuius terminatio non sit omnino clara, quia cū in hoc judicio non queratur de justitia vel injustitia, sc̄i de resipientibus merita negotii principalis, sed attendatur nūdum factum possessionis, idēo exceptio finita locationis ubi non est omnino clara non impedit manutentionem, ut bene in terminis Martin. And. dec. 81. & in similibus terminis non impedienda manutentionis in qua possesse exigendi censum ob exceptionem extinctionis decis. 542 n. 8. post Cenc de cens.

Unde cū ageretur de annua præstatione jam soluta per annos 40. & ultra vñl prætendit posset inducātā esse locationem perpetuam *iuxta. theor.*

2. Bart. in l. male agitur C. de prescript. 30. vel 40. ann. de qua Carocc. de locat. par. 5. nr. de prescript. num. 6.

& seqq. fol. in meis 229. annot. ad dec. 14. p. 3. rec. Vel & probabilius quod immutato titulo locationis, initus est contractus cœfitalis, sc̄i alius annue perpetuae præstationis inducīvus, quem ex longi temporis decursu, & observantia absque probatione sufficit allegare juxta terminos text. m. l. cum de in rem verso ff. de usur. & in l. certis annis. C. de pact. & utrobiusque Civilistæ, de quibus Menoch. lib. 3. præsumpt. 13. num. 59. & seqq. Cenc. de cens. quasi. 81. nr. 8. cum seq. Marin. resol. 78. lib. 1. Buratt. dec. 10. n. 26. Ror. dec. 153. n. 10 par. 4. rec. tom. 2. Et clarius stante tempore longissimo annorum 40. ob quod id procedit, attenta etiam magis rigorosa opinione canonicarum in cap. pervenit de cens. ubi præstern optimè de materia Bur. Et que possibilitas comprobata remanebat ex pluribus adminiculis id suadentibus, præstern quia possessor auctor plures in judicio confessus fuerat se Dointiquum bonorum controversorum, ac solum Monasterii debitorem in annua præstatione librarium 2000. redimibili cum libris 40.m. Quodque in testamento aliisque dispositionibus plures ejus heredibns & succelloribus dictorum bonorum alienationem exp̄sē prohibuit, quæ omnia arguunt, non titulo locationis ad tempus, sed alio jure & titulo translativo dominij bona possideri; Et nihilominus nil super his firmando in petitorio, dicebam hanc solam dubitetatem seu possibilitatem sufficere, ut interim inter remedium manutentionis, pro quo sufficit sola justificatio possibili tituli in petitorio; Atque hanc in isto judicabam mihi videri veritatem, sed non vissi de more partibus, & quia in Curia Advocati nullam habent curam caufarum procuratoribus omnimodo incumbentem idcirco incertus est exitus.

Aliam disputavi in foro controversiam in judicio possessorio inter locatorem & conductorem in Romana pro Michaelie Burio cum conductore cuiusdam ejus viridarii, quia cum finita esset locatio, de quo inter partes non controvertebatur, atque locator instaret pro manutentione in possesso rei sua, conductor vero exciperet de melioramentis non necessariis, sed voluntariis, dixi pro locatori scribens, quod hujusmodi retentio non competet, ut ex Caſtrenſ. & alijs Peregr. de fidei. art. 50. n. 54. Menoch. de recuper. remed. 15. n. 556. apud quos firmatur, etiam absq; estimationis deductione rem conductam esse dimittendam, atque hujusmodi exceptionem non esse sufficientem ad impedientiam locatoris possessionem manutibilem, quod etiam alijs allegatis plenè firmatur in Tiburtina affectus 19. Junij 1648. eoyam Corrado 219. par. 10. rec. atque videtur juridica veritas, nam alijs sub hoc mendicas.

Cardin. de Luca de Locat. & Conduct.

to prætextu finita locatione posset coinductor longo tempore in possessione rei se confovere, ac locatorem de facto spoliare: & ita fuit judicatum per Locumtenentem civilem Gubernatoris.

R O M A N A

L O C A T I O N I S .

S E V

S A L V I A N I

P R O

PP. S. STEPHANI DE CACCO

C U M N.

Casus disputatus coram A. C. resolutus
pro PP.

An creditor immisus in Salviano locare possit bona Ecclesiæ ultrâ triennium. Et an debitor stare teneatur locationi factæ per creditorem ut suprà in salviano immisum pro tempore quo ejusdem creditoris jus cessavit, quia sequuta sit satisfactio.

S U M M A R I U M .

- 1 Causa questionis & an successor teneatur stare locationi factæ per predecessorum.
- 2 Locatio bonorum Ecclesiæ ultrâ triennium est nulla in totum.
- 3 Creditor immisus in Salviano non est Dominus nec possessor.
- 4 Debitor an teneatur stare locationi factæ per creditorem in Salviano.

D I S C . XXXVIII.

ADVERSUS dd. PP. possidentes domum tanquam heredes Julia Ursina Savus Porcarius defunctæ creditor hypothecarius immisionem obtinuit in Salviano, ac deinde tanquam possessor eamdem domum ad sex annos locavit, sed brevi tempore dicto creditore satisfacto, per eosdem PP. injunctum fuit conductori, ut domum dimitteret, eo autem renuente, & introducta causa coram A. C. conductoris defensores procedendo cum terminis succelloribus in fideicommissio, prælatura & similibus, & præstern emporis cum pacto de retrovendendo, an & quando locationi factæ per predecessorum stare teneantur, insistebant in puncto bonæ vel malæ fidei aliisque distinctionibus in ista questione tradi solitis, curando ex facti circumstantiis evitare decisionem 627. Merlini. & alias, de quibus in precedentibus, præstern in Romana locationis casalis, & in Ravennaten. discurs. 24. & 25.

Atque Monasterii defensor in hujusmodi etiam quæstione se involvens insisterebat super male fide, quæ non improbabilis erat ex eo, quod locatio diceretur facta pro minus justa pensione, & quod magis est pro tempore non cōsuetu, cum hujusmodi domorum locationes in Urbo vel de trimestri in trimessre, vel frequentius ad annum, ac ad summum nonnisi ad triennium fieri soleant.

Ad Monasterii tamen defensionem assumptus, post plures disputationes ut suprà factas, dixi eas omnino incongruas atque à causi extranças, quoniam cum ageretur de domo jam efficta de dominio Ecclesiæ, ita in ea impressa esset qualitas, sc̄i prohibitio resultans ab extravaganti Ambitiosa, de reb.

F

Eccles.